

Onderzoeksrapport

Stille Wille 2030

Geschreven door Lobke Verstappen

Figuur 1. Bomen

Figuur 2. Plattengrond Stille Wille Oirschot

Samenvatting

“Laten we de basis op orde brengen”, dit spreken de bewoners op het landgoed de Stille Wille uit. Momenteel zijn er vele basisfactoren die nog niet op orde zijn zoals de organisatie, de faciliteiten en de groenvoorzieningen. De bewoners van de Stille Wille zien graag deze basisfactoren weer geactiveerd, onderhouden of anders gestructureerd. De belangrijkste reden van de bewoners om op de Stille Wille te wonen zijn rust, ruimte, natuur/groen en veiligheid.

Op de Stille Wille wonen vele verschillende mensen, ze hebben ieder hun eigen waarden en behoeften. Sommige bewoners zien de Stille Wille als een gemeenschap, een ander woont weer op de Stille Wille als individu. Ook de sociale betrokkenheid varieert per bewoner. Deze verschillende behoeften vanuit verschillende bewoners vormen een aantal mentaliteiten op de Stille Wille, zoals: de onafhankelijke individualist, de toezegger, de gecentreerde betrokkene, de sociale medezegger en de betrokken aanpakker (zie mentaliteitsmodel bewoners de Stille Wille, hoofdstuk 2.2).

De bewoners zien graag een aantal verbeteraspecten op het landgoed de Stille Wille gerealiseerd, namelijk:

1. Organisatiestructuur, open communicatie en transparant;
2. Goede groenvoorzieningen en meer biodiversiteit;
3. Eén bewonersvereniging voor iedereen;
4. Handhaving van de regels;
5. Centrale ontmoetingsplaats;
6. Renoveren van de bestaande voorzieningen.

Tussen de 65% en 80% van de bewoners geeft aan een meer professionele, integere coördinatie, aansturing en beheer te willen vanuit de verschillende organen. Dit geldt voor de grondeigenaar, de exploitatiemaatschappij, maar ook voor de bewonersraad. Conditie hierbij zijn een goede communicatie, transparantie, openheid en meer inzichtelijke en duidelijke financiële structuur en begroting. Ook eventuele (meerjaren)onderhoudsplannen en de uitvoering hiervan, dienen aan deze eisen te voldoen. De (bestuurlijke) organisatie dient dusdanig ingericht te worden dat er naast een vaste kern een schil van vrijwilligers(bewoners) op allerlei gebieden ingezet kan worden. Meer dan 40% geeft aan zich hiervoor te willen inzetten(samenwerking). Dit kan overigens geen kwaad, gelet op de beperkte middelen die voor de exploitatie van het landgoed Stille Wille jaarlijks beschikbaar zijn.

Verder vinden de bewoners het belangrijk dat er één bewonersvereniging (40% van de bewoners pleit voor een VVE) ontstaat met daarin meer medezeggenschap van de bewoners. Ruim 50% van de bewoners geeft aan dat we ons beter aan de regels moeten houden, eigen verantwoordelijkheid moeten nemen en met respect met elkaar om dienen te gaan. Bewoners geven aan dat ze het handhaven van de regels erg belangrijk vinden.

De groenvoorzieningen leven enorm onder de bewoners, ruim 88% geeft aan dat ze een professioneel en kwalitatief onderhoud willen zien voor alle groenvoorzieningen. Vanzelfsprekend met een duidelijke visie en een wijze van uitvoering die vooral gericht is op kwaliteit en biodiversiteit.

De top 3 meest gebruikte faciliteiten aldus de bewoners zijn het wandelbos, het zwembad en de tennisbanen (wanneer gerenoveerd). Vanuit de bewoners speelt er dan ook de behoefte dat deze faciliteiten goed worden bijgehouden en waar nodig gerenoveerd. Voor het aanzien van het park en het woongenot van het park zouden de bewoners het prettig vinden als de bestaande recreatieve voorzieningen weer bruikbaar zijn en onderhouden worden. Naast de bestaande recreatieve voorzieningen geeft ruim 65% aan behoefte te hebben aan een centrale ontmoetingsplek/ruimte. Saamhorigheid, verbinding en nabuurschap is belangrijk

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
H1. Inleiding	4
H2. Stille Wille Algemeen	5
H2.1 Feitelijke gegevens.....	5
H2.2 Mentaliteitsgroepen	7
H2.3 Tevredenheid bewoners Stille Wille	9
H3. Toekomst Stille Wille en prioritering	10
H3.1 Toekomst Stille Wille	10
H3.2 Prioritering	10
H4. Organisatie(structuur)	11
H4.1 Toekomstperspectief organisatie Stille Wille	11
H4.2 Communicatie	12
H4.3 Medezeggenschap	12
H4.4 Gelijkheid	13
H4.5 Handhaving	14
H4.6 Bewonersvereniging	15
H5. Groenvoorzieningen	16
H5.1 Onderhoud groenvoorzieningen.....	17
H5.2 Bestrating en verlichting	18
H5.3 Exploitatie groenvoorzieningen	18
H5.4 Duurzaamheid.....	18
H6. Faciliteiten	20
H6.1 Bestaande faciliteiten	20
H6.2 Nieuwe voorzieningen/faciliteiten	20
H6.3 Exploitatie en zelfwerkzaamheid faciliteiten	20
H7. Advies	22
Stap 1.....	22
Stap 2.....	22
Stap 3.....	23
H8. Bibliografie	24

H1. Inleiding

Door de verkoop van zo'n 100 tot 150 woningen in de laatste 3 tot 4 jaar is de samenstelling van de bewoners op het landgoed de Stille Wille naar alle waarschijnlijkheid ingrijpend veranderd. Feitelijke gegevens over de bewoners ontbreken echter, zoals geslacht, baan, recreatieve of vaste woonbestemming en gezinssituatie. Omdat mensen de sleutel zijn naar het succes van het park is het belangrijk deze gegevens te hebben. Vandaar het verzoek vanuit het project Stille Wille 2030 om nader onderzoek te doen. De Stille Wille is ook niet op de hoogte van de behoeften en wensen van de verschillende bewonersgroepen, nieuwkomers, recreanten, huurders en de bewoners die al langer op de Stille Wille wonen. Het probleem is dus dat er geen in- en overzicht is in de sociale structuur van het park. Hierdoor is het lastig vast te stellen waar de prioriteiten voor concrete veranderingen en initiatieven moeten liggen en waar gebruik gemaakt kan worden van de inzet en kwaliteiten van de bewoners op het park.

Concluderend is het probleem dat er geen actueel overzicht is van de sociale structuur, zowel qua feitelijke gegevens als voor wat betreft de wensen, behoeften en kwaliteiten van de bewoners op het landgoed de Stille Wille.

Het doel van het onderzoeksrapport is om inzicht te verkrijgen in de diverse mentaliteiten¹ binnen het landgoed de Stille Wille ten aanzien van het wonen, werken en recreëren. In het onderzoek zullen behoeftes, verbeteringen, de sociale structuur en visies op de toekomst van het landgoed de Stille Wille in kaart worden gebracht. Het in kaart brengen van de sociale structuur met de daarbij behorende behoeften van de bewoners is van belang om acties op te stellen voor het project Stille Wille 2030. De conclusies die uiteindelijk worden getrokken zullen onder andere gaan over zaken als waarden en normen, de organisatiestructuur, samenwerking en handhaving van regels.

Het rapport is gebaseerd op de 170 ingevulde enquêtes en de 18 afgenomen aanvullende diepte-interviews. De enquêtes vormen de basis voor het rapport, de interviews zijn gebruikt om een verdiepingsslag te maken inzake de waarden en behoeften van de bewoners. Uit de enquêtes blijkt dat de bewoners overwegend positief zijn over het wonen op de Stille Wille; het rapport gaat echter ook in op de kritische noten die binnen de interviews naar boven kwamen. Op deze manier kan het rapport een stuk gereedschap worden om aan verbeteringen te sleutelen. Binnen het rapport wordt gesproken over de bewoners, gebaseerd op de informatie van alle deelnemers aan de enquête en de interviews.

¹ Het z.g. mentaliteitenmodel gaat uit van de idee dat mensen uit hetzelfde sociale milieu dezelfde waarden ten aanzien van werk, vrije tijd en politiek delen en overeenkomstige ambities en aspiraties tonen. Ieder milieu heeft een eigen leefstijl en consumptiepatroon, die tot uiting komt in concreet gedrag

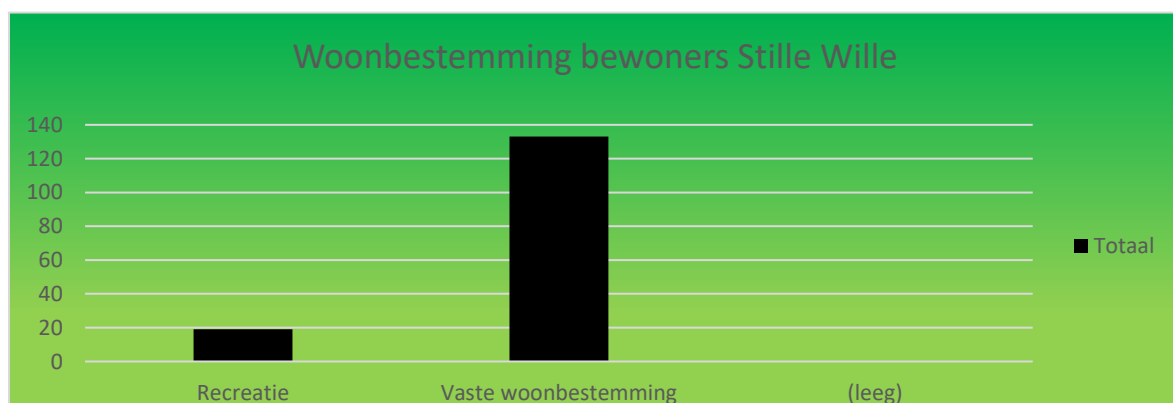
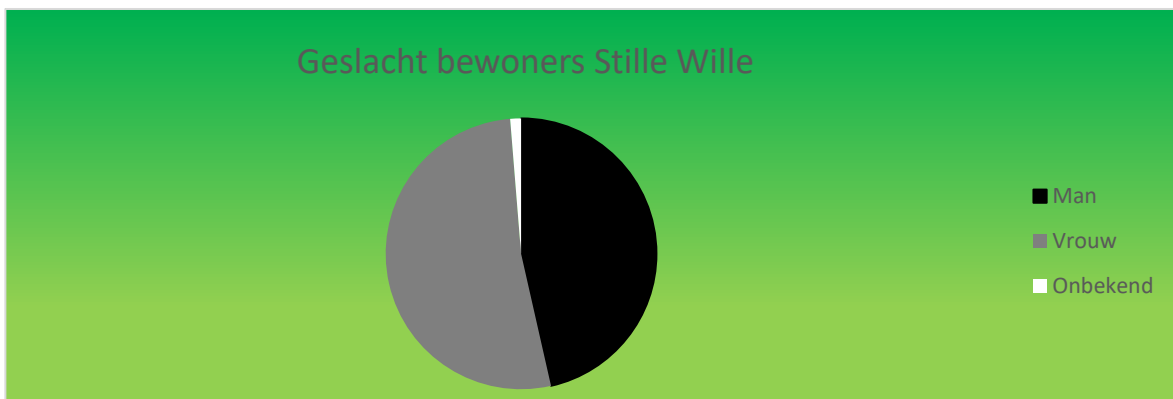
H2. Stille Wille Algemeen

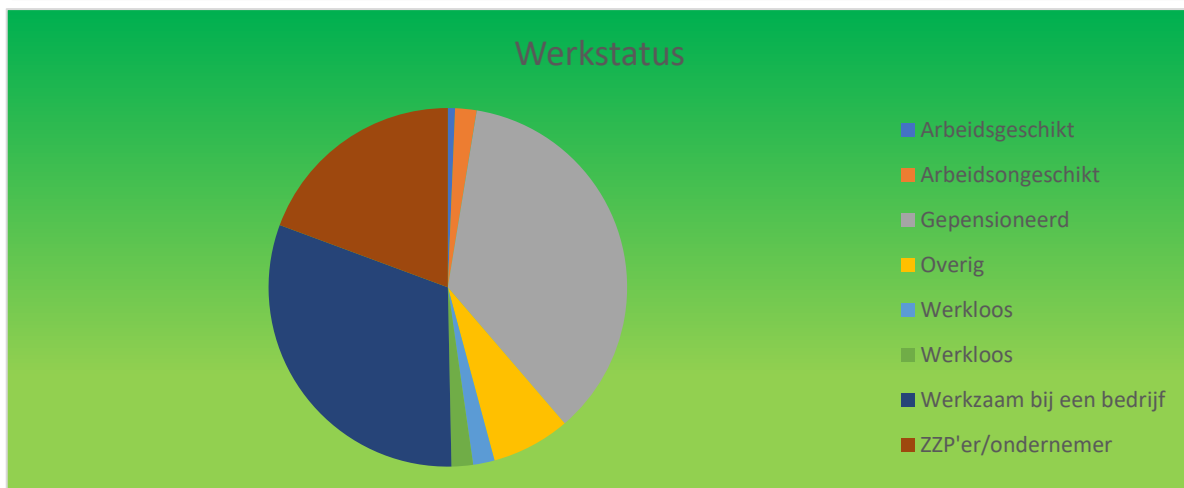
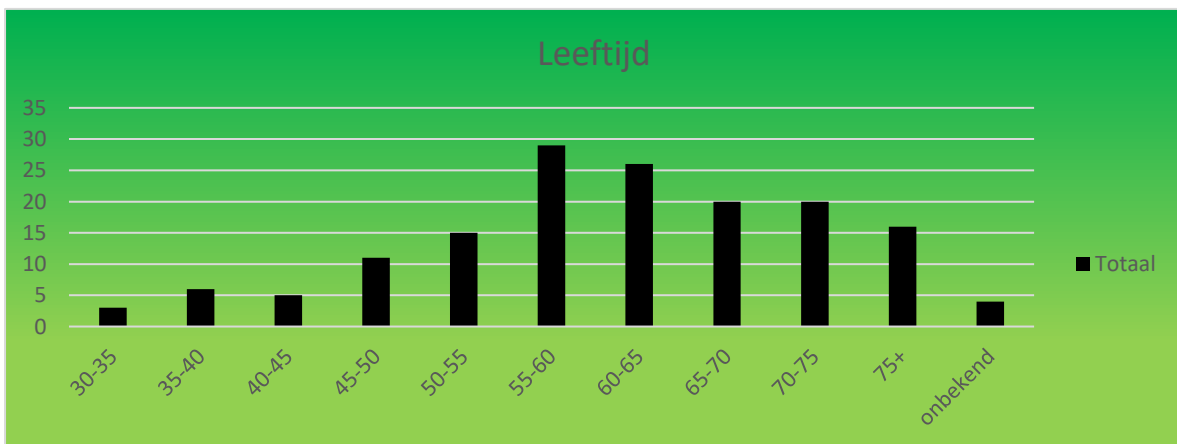
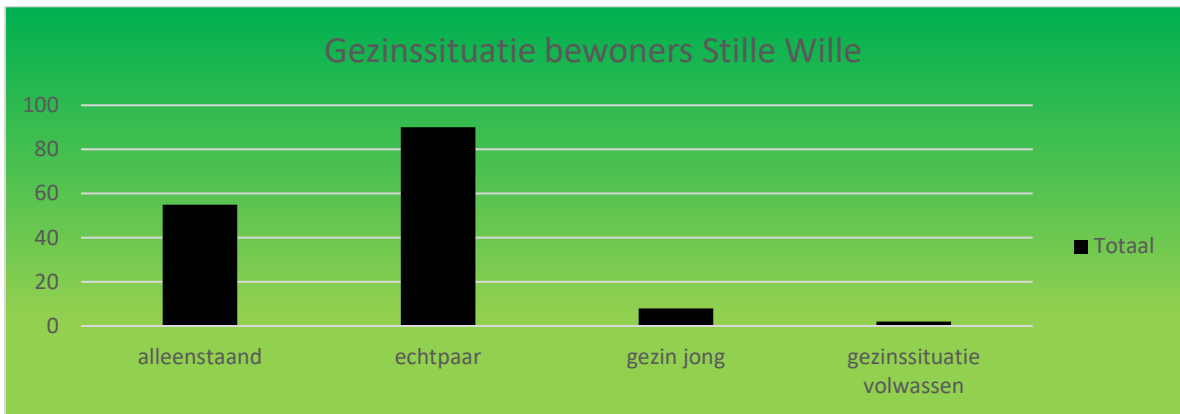
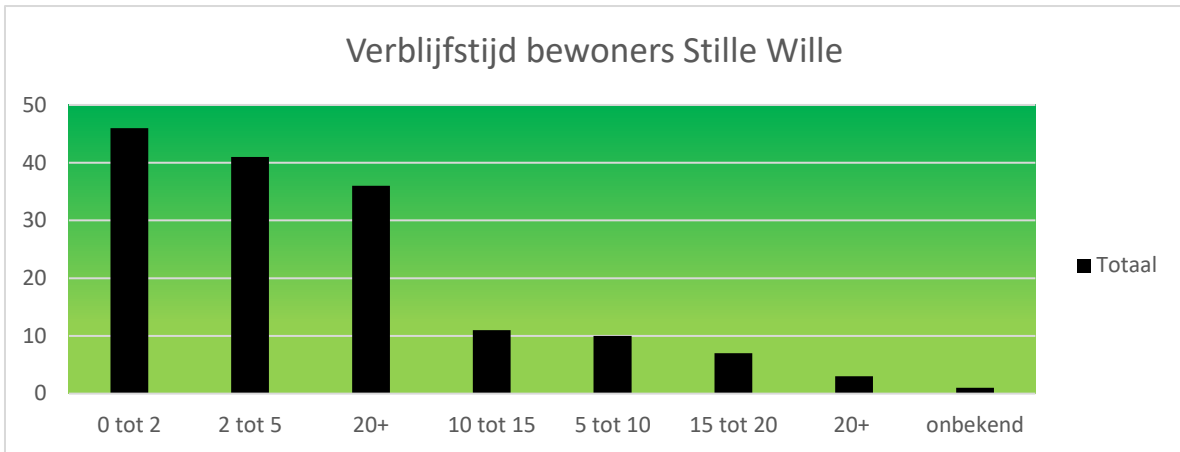
De Stille Wille is een landgoed met een variatie aan bewoners die hier komen voor hun rust, ruimte en de natuur. De mensen die hier wonen komen vaak uit een omgeving die meer krampachtig aanvoelt en willen graag leven in vrijheid; deze vrijheid vinden ze op de Stille Wille; 95% van de bewoners ervaart het woongenot als uitstekend. Een enorm pluspunt van de Stille Wille is het veilige gevoel dat er heerst. Dit komt mede doordat de slagboom een gesloten gemeenschap creëert en door de sociale betrokkenheid op het landgoed.

H2.1 Feitelijke gegevens

De variatie aan mensen ontstaat door de verschillende waarden en behoefte die iedereen heeft. De sociale structuur op het park kan deels worden weergegeven door een aantal feitelijke gegevens zoals: het geslacht, de woonbestemming, leeftijdsgroepen, de verblijftijd, werksituatie en de gezinssituatie.

De enquête is ingevuld door 170 deelnemers. Aan de hand daarvan zijn verschillende feitelijke gegevens verzameld. Het rapport is gebaseerd op de informatie die deze deelnemers hebben gegeven. Aanvullend hierop zijn interviews gehouden voor de diepgang. De feitelijke gegevens uit de enquête zijn onderstaand in diagrammen weergegeven.

H2.2 Mentaliteitsgroepen

De bewoners van de Stille Wille kunnen worden onderverdeeld in verschillende mentaliteiten. Een mentaliteitsmodel verdeelt verschillende typen mensen wonend op de Stille Wille in groepen. Hierdoor kun je inzicht krijgen in verschillende behoeften, waarden en overtuigingen.

Er zijn verschillende typen bewoners op de Stille Wille. Kijkend naar het sociale aspect is de volgende indeling te maken van de bewoners. Een deel van de bewoners heeft een grote sociale kring op de Stille Wille (*Sociale betrokkenheid*), terwijl een ander deel ervoor kiest om op zichzelf te wonen en zich af te zonderen van anderen (*Sociaal isolement*).

Ook zie je een verschil in de gezamenheidszin op de Stille Wille. Enerzijds zijn er de bewoners die vinden dat iedereen op de Stille Wille als individu woont (*Wonend op de Stille Wille als individu*), tot de bewoners die vinden dat de Stille Wille één grote gemeenschap is (*Wonend op de Stille Wille als gemeenschap*).

Dit leidt tot het volgende mentaliteitsmodel van verschillende mentaliteiten² met ieder zijn eigen waarden, behoeften en leefwijze. De mentaliteiten die naar voren komen in het model zijn:

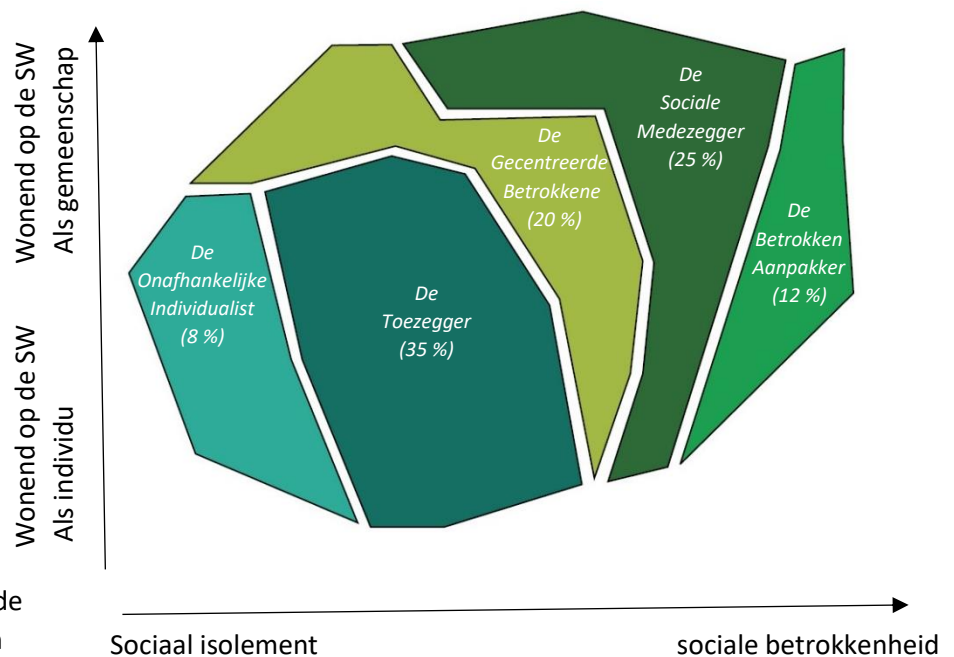
De onafhankelijke individualist - Deze mentaliteitsgroep heeft de keuze gemaakt geen of weinig sociale contacten te hebben op de Stille Wille. Ze hebben geen directe behoefte aan sociaal contact en leven in een isolement. Ze wonen als een individu op de Stille Wille en hebben geen behoefte aan de gezamenheidszin die er heerst op het park.

De toezegger - Deze mentaliteitsgroep heeft buiten het park nog vele andere sociale contacten en een eigen sociale kring buiten de Stille Wille. Ze hebben geen behoefte om mee te denken over de beslissingen op de Stille Wille en vinden het prima zoals het nu gaat.

De gecentreerde betrokkene - Deze mentaliteitsgroep heeft goed contact met verschillende bewoners en ervaart sociale betrokkenheid. Ze zien de Stille Wille als een gemeenschap, maar vinden het contact dat zij hebben voldoende. Deze groep bewoners vindt het belangrijk zijn mening te laten horen wanneer daar behoefte aan is.

De sociale medezegger - Deze mentaliteitsgroep is erg sociaal betrokken bij de Stille Wille en vindt het belangrijk dat ze als gemeenschap verantwoordelijk is voor wat er gebeurt op de Stille Wille. Medezeggenschap is voor hen erg belangrijk.

Mentaliteitsmodel bewoners Stille Wille

² Het model is in zekere zin een hoofdlijnschets van verschillende doelgroepen.

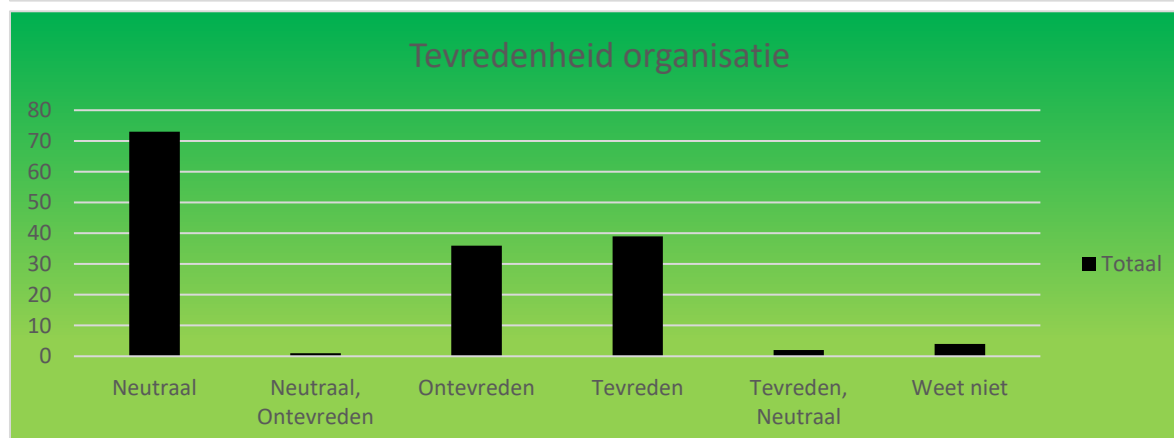
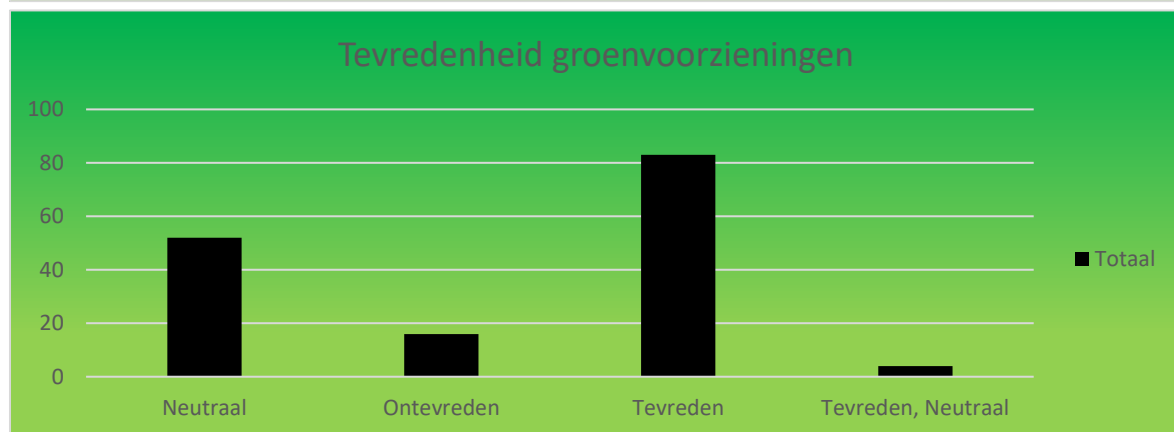
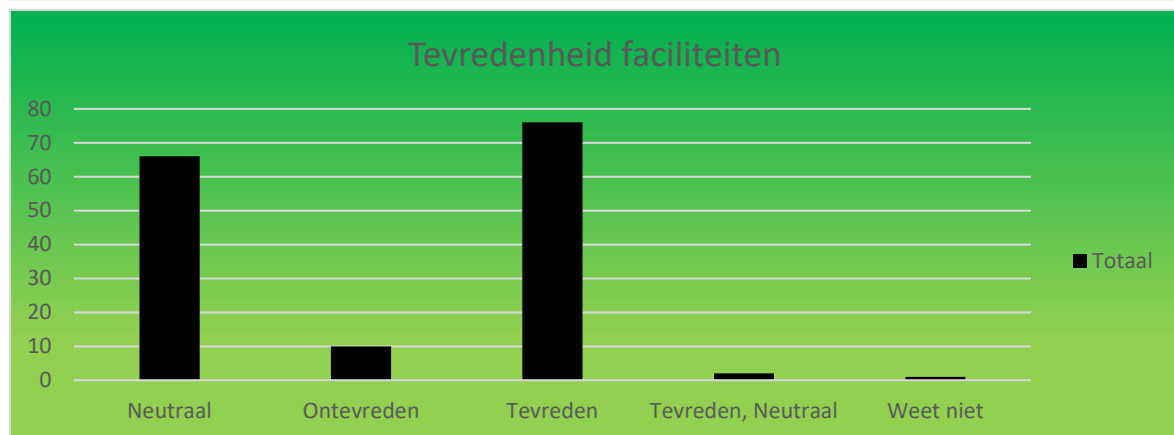
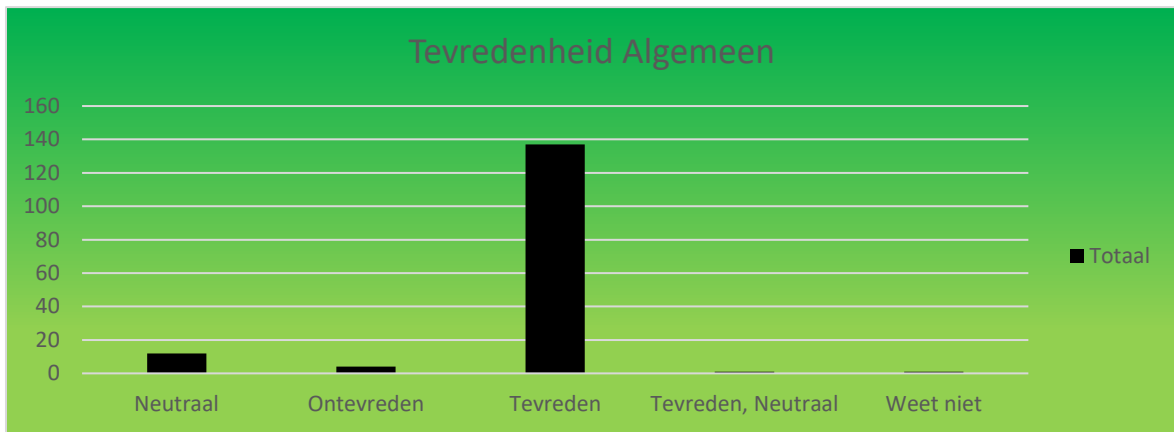
De betrokken aanpakker - De laatste mentaliteitsgroep wordt gevormd door de bewoners die graag aan de macht zouden willen komen. Deze bewoners vinden dat de Stille Wille één gemeenschap is en de bewoners primair de verantwoordelijkheden en kosten dragen; ze willen zelf alle beslissingen nemen. Deze mentaliteitsgroep heeft interesse in een VVE zodat ze daadwerkelijk zelf mee kunnen beslissen over alles wat er op de Stille Wille gebeurt.

Recreanten

Zo'n 10% van de bewoners op de Stille Wille woont er om te recreëren. Ze wonen hier omdat ze graag in de zomer en in het weekend van de natuur, rust en ruimte genieten. Ze lopen er tegenaan dat het sinds de dubbelbestemming erg druk is geworden en de rust en ruimte die ze in de Stille Wille zoeken daardoor langzamerhand verdwijnt. Er rijden meer auto's, je woont minder vrij en je hebt meer overlast van bijvoorbeeld de (ver)bouw(ing) van huizen. Verder wonen de recreanten hier overigens heerlijk en is hun woongenot groot, ze vinden het heerlijk om hier aan de drukte van het dagelijks leven te ontsnappen.

De recreanten hebben niet veel contacten op de Stille Wille, ze komen om met de partner en kinderen samen te genieten bij hun eigen huisje. Ze hebben minder behoefte om de bezigheden op het park op te pakken en hierover mee te denken. Ze vinden het vooral belangrijk dat ze hier zorgeloos kunnen recreëren. Ze willen zich dus ook niet te veel bezighouden met andere bewoners en de bewonersraad. De recreanten laten veelal alles op zich afkomen, en zullen voornamelijk behoren tot de mentaliteit '*De toezegger*'.

H2.3 Tevredenheid bewoners Stille Wille

H3. Toekomst Stille Wille en prioritering

H3.1 Toekomst Stille Wille

“Laten we de basis op orde brengen”, dit vertellen de bewoners op de Stille Wille. De basis op orde brengen op het gebied van de organisatie, groenvoorzieningen en de faciliteiten. Bewoners willen dat er een mooi onderhouden park komt met een professionele aansturing.

De bewoners geven aan dat ze een integere aansturing en professioneel beheer willen met een goede communicatie, transparantie, openheid en een duidelijke financiële structuur, begroting en verantwoording. Ook de (meerjaren)onderhoudsplannen en de uitvoering hiervan dienen aan deze eisen te voldoen. De organisatie moet dusdanig worden ingericht dat er naast de vaste kern een schil van vrijwilligers op allerlei gebieden ingezet kan worden.

Ook zien de bewoners de groenvoorzieningen weer graag op orde. Momenteel is de bosrijke omgeving erg verwaarloosd; dit moet weer op orde komen. Bewoners zien graag een professioneel en kwalitatief meerjarig onderhoudsplan voor alle groenvoorzieningen gericht op kwaliteit en biodiversiteit.

Tenslotte zien ze graag dat bestaande voorzieningen op het park, zoals de tennisbaan, worden bijgehouden of gerenoveerd. Ook hierbij geldt dat de basis weer terug op orde moet komen.

H3.2 Prioritering

Uit de interviews en enquêtes zijn de volgende zes belangrijkste verbeteraspecten op de Stille Wille naar voren gekomen.

Zes belangrijkste verbeteraspecten op de Stille Wille

1. Organisatiestructuur met een open communicatie en transparantie
2. Kwalitatief goede groenvoorzieningen en biodiversiteit
3. Eén bewonersvereniging
4. Handhaving van de regels
5. Centrale ontmoetingsplaats
6. Bestaande voorzieningen renoveren.

H4. Organisatie(structuur)

H4.1 Toekomstperspectief organisatie Stille Wille

Tussen de 65% en 80% van de bewoners geeft aan dat ze een professionele, integere bestuurlijke en operationele aansturing en beheer willen en met een goede communicatie, transparantie, openheid en duidelijke financiële structuur en begroting. Bewoners willen de basis op orde brengen, en dit start met een goede en professionele organisatie(structuur).

De basis op orde brengen begint bij een goede organisatie volgens de bewoners. Dit is de primaire voorwaarde voor alle verbeteringen die er op het landgoed de Stille Wille kunnen worden gerealiseerd. Momenteel (2020) lopen bewoners aan tegen het feit dat de organisatie(structuur) in hun ogen onvoldoende professioneel, transparant en onpartijdig is. Bewoners geven aan dat wanneer het een professionele organisatie zou zijn met een goede structuur er effectiever kan worden gewerkt aan verbeteringen op het park. Ook vinden de bewoners het belangrijk dat de organisatie transparant en onpartijdig is. Verbeteringen in dit kader zouden bijvoorbeeld kunnen resulteren in een betere benutting van de exploitatie om meer wensen te kunnen realiseren, minder vragen voor de exploitatiemaatschappij en mede daardoor een betere sfeer op de Stille Wille.

Met deze achtergrond zien bewoners graag dat er een aantal functies binnen de organisatie worden uitbesteed. Ze geven aan dat er momenteel een gebrek aan expertise is binnen de Stille Wille en ze deze willen invullen. Dit kan worden gedaan door expertise van buitenaf, maar gezien de beperkte speelruimte in de exploitatie is een andere mogelijkheid de expertise van de bewoners te benutten. Expertise binnen de organisatiestructuur is volgens de bewoners belangrijk zodat er duurzame besluiten gemaakt kunnen worden met een lange termijn perspectief.

De grondeigenaar³ moet een bestuurlijke professional zijn die klaar staat voor de bewoners van de Stille Wille, hij/zij moet zijn verantwoordelijkheden kennen en nemen. De grondeigenaar mag zeker geld verdienen, maar er moet transparant gecommuniceerd worden over wat wel en niet tot de verantwoordelijkheid van grondeigenaar of exploitant behoort. Nu loopt dat door elkaar, zowel bestuurlijk als operationeel.

De exploitatiemaatschappij (Stille Wille BV) moet, aldus de bewoners, onafhankelijk zijn en expertise hebben op het gebied van de exploitatie. Bewoners geven aan dat Stille Wille BV op dit moment te veel werk moet verrichten, te weinig middelen ter beschikking heeft en wel geacht wordt ieder probleem aan te pakken of op te lossen. Stille Wille BV probeert alles goed te doen maar door een overvloed aan werk is dit niet mogelijk. Stille Wille BV is momenteel zowel een klantenservice en regelt de exploitatie; bewoners geven aan dat dit gescheiden zou moeten worden. De directie zit in een lastige positie omdat ze voor zowel de bewoners als de grondeigenaar klaar moet staan en taken en verantwoordelijkheden continu door elkaar lopen. Stille Wille BV heeft als exploitatiemaatschappij ook financiële transacties met de grondeigenaar. Bewoners geven aan dat ze het liefste een bedrijf van buitenaf zouden inhuren die ieder jaar de exploitatie overzichtelijk en begrijpelijk opstelt.

Verder geeft 88% van de bewoners aan dat men een onpartijdige bewonersvereniging wil, het liefste in de vorm van een VVE (40%) die de belangen van de bewoners behartigt en met een goede communicatie. Bewoners hebben belang bij één bewonersvereniging omdat er dan één aanspreekpunt is voor de bewoners en één communicatielijn richting de exploitatiemaatschappij. Beslissingen zijn hierdoor duidelijk. Ook geeft 30% tot 40% aan dat het bestuur van een bewonersvereniging moet worden uitbesteed met als reden dat er geen partijdige beslissingen kunnen worden gemaakt en het bestuur verstand van zaken heeft.

³ De grondeigenaar De Jong Beleggingen BV is behalve grondeigenaar ook 100% eigenaar van Stille Wille Brabant BV, de exploitatiemaatschappij.

Concluderend zal volgens de bewoners de uiteindelijke organisatiestructuur moeten bestaan uit één grondeigenaar, één exploitatiemaatschappij, één bewonersvereniging (of VVE) en eventueel een aparte receptie voor de klantenservice, elk met duidelijk onderscheiden en gedefinieerde taken bevoegdheden. De organisatie dient zodanig te worden ingericht dat er naast een vaste kern een schil van vrijwilligers/bewoners op allerlei gebieden ingezet kan worden. Meer dan 40% van de deelnemers geeft aan zich hiervoor in te willen zetten. De kern van de organisatie moet bestaan uit onpartijdige professionals. De schil van vrijwilligers en bewoners kan gevormd worden door een aantal slagvaardige werkgroepen binnen de organisatie/bewonersvereniging, naast werkgroepen met een uitvoerende rol, projectgerichte werkgroepen die zich bezighouden met visie en ontwerp.

H4.2 Communicatie

Als het over communicatie gaat dient er open en transparant gecommuniceerd te worden. Bewoners geven aan dat er altijd achteraf en te weinig gecommuniceerd wordt richting de bewoners.

Nieuwsbrieven zijn informatief, maar worden vaak te laat verstuurd. Bewoners willen vóórdat er een verandering plaats vindt op de hoogte worden gesteld. Graag zien bewoners vaker een nieuwsbrief voorbijkomen waarin de vorderingen op het park worden besproken. De toonzetting van de nieuwsbrieven zou motiverend moeten zijn, niet enkel zakelijk en wijzend op verantwoordelijkheden, maar ook positief nieuws brengen (zoals bijvoorbeeld de nieuwsbrieven van de werkgroep “Groen moet je doen”).

Bewoners ervaren dat er niet op mails wordt gereageerd of de kennis er niet is om te reageren. Ze ervaren het als vervelend dat vragen niet beantwoord kunnen of mogen worden. Doordat taken als dienstverlener/helpdesk en exploitatie/beheer door elkaar heen lopen lijkt er onvoldoende tijd om vragen en mails te beantwoorden. Bewoners geven daarom aan dat deze twee taken gesplitst kunnen worden, zodat enerzijds een helpdesk vragen en mails kan beantwoorden worden, en anderzijds de exploitatiemaatschappij zich kan richten op de begroting, onderzoek (naar bijvoorbeeld gasleveranciers) en uitvoering van het beheer.

Tenslotte willen bewoners meer transparantie en open communicatie de uitgaven en de begroting. Bewoners kunnen de begroting niet lezen en snappen niet waar hun geld naartoe gaat, graag willen ze hier meer inzicht en medezeggenschap in krijgen. Het meest vergaande scenario van de bewoners is hierbij dat ze zelf mee mogen beslissen over wat er ieder jaar binnen de begroting opgenomen wordt. Een overzichtelijke weergave van de begroting is voor hen een uitleg bij de verschillende uitgaven. Voorbeelden hiervan zijn: Waar gaan de servicekosten naartoe? Wat betekent onderhoud van de groenvoorzieningen, wat wordt er dan onderhouden? Enzovoorts. Bij ieder kostenplaatje zien de bewoners graag een voetnoot met een korte uitleg. Verder moet de begroting overzichtelijk zijn opgebouwd en makkelijk leesbaar zijn. Bewoners zien graag dat er gecommuniceerd wordt over de begroting door middel van nieuwsbrieven.

Deze verschillende behoeften komen voort uit het gevoel dat er geld wordt weggesluisd en dat er met twee maten gemeten wordt. Wanneer er strakke regels zijn en hierover gecommuniceerd wordt zal dit gevoel afnemen. Als bepaalde informatie achtergehouden wordt zal dit gevoel niet verdwijnen. De tijden zijn veranderd en openheid en transparantie is een vanzelfsprekende factor in de samenleving geworden. Bewoners tussen de 30 – 50 jaar geven aan dat ze meer openheid en transparantie zien van de exploitatiemaatschappij, de bewonersverenigingen (voornamelijk Bestwil) en de grondeigenaar.

Door open en transparant te communiceren met de bewoners ontstaat er meer sociale participatie en willen er meer bewoners meedenken over de Stille Wille. De transparantie moet worden gebruikt om de argwaan weg te nemen, hierdoor ontstaat er meer feitelijke en positief-sociale participatie.

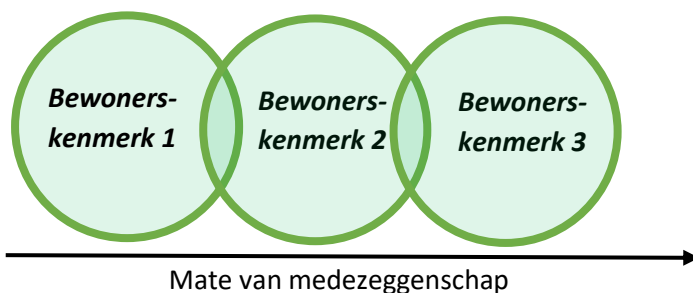
H4.3 Medezeggenschap

Ten aanzien van medezeggenschap zijn er 3 verschillende bewonerskenmerken te onderscheiden:

Bewonerskenmerk 1: Bewoners die geen behoefte aan medezeggenschap hebben. Dit zijn de bewoners die minder sociaal betrokken zijn en veelal als een individu op de Stille Wille leven. Er is bij deze groep mensen geen behoefte aan medezeggenschap. Het bewonerskenmerk zal voornamelijk voorkomen bij de mentaliteitsgroepen *'de onafhankelijke individualist'* en *'de toezegger'* (zie het mentaliteitsmodel in hoofdstuk 2.2).

Bewonerskenmerk 2: Dit betreft bewoners die behoefte hebben aan medezeggenschap maar geen besluiten willen nemen. Mensen moeten laagdrempelig hun mening kunnen geven. Mensen die zich bevinden in het tweede bewonerskenmerk zijn bewoners die een bepaalde sociale betrokkenheid hebben bij het park, maar ze zien de Stille Wille niet per se als gemeenschap. Het bewonerskenmerk zal voornamelijk voorkomen bij de mentaliteitsgroepen *'de gecentreerde betrokkenen'* en *'de sociale medezegger'* (zie hoofdstuk 2.2). Deze bewoners vinden het belangrijk om hun mening te uiten maar willen niet de volledige zeggenschap hebben over alles wat er gebeurt en uitgevoerd wordt op het landgoed de Stille Wille. Door de grote variatie van bewoners op het park verwacht deze groep dat besluiten anders verzanden in te veel verschillende meningen.

Bewonerskenmerk 3: Dit gaat over bewoners die een sterke behoefte hebben aan medezeggenschap en ook mede beslissend willen zijn. Deze groep bewoners is erg sociaal betrokken en zien de Stille Wille als een zelfstandige gemeenschap. Het bewonerskenmerk zal voornamelijk voorkomen bij de mentaliteitsgroepen *'de sociale medezegger'* en *'de betrokken bewoner'* (zie hoofdstuk 2.2). Als de bewoners alle verantwoordelijkheden hebben vinden deze bewoners dat ze ook zelf mogen bepalen wat er gebeurt op het landgoed. Ze willen graag in de vorm van een VVE samen beslissen welke veranderingen er plaats zullen vinden op het park. De verantwoordelijkheid van de bewoners staat voorop in dit kenmerk

H4.4 Gelijkheid

Bewoners hebben het gevoel dat er niet één lijn wordt getrokken door de Stille Wille BV. Mensen vinden het belangrijk dat iedereen gelijk wordt behandeld. Twee voorbeelden die vaak worden genoemd zijn de regels voor het (ver)bouwen van de huizen en het kappen van bomen. Er worden door de bewoners drie oorzaken aangegeven waardoor mensen het gevoel krijgen dat ze niet gelijk behandeld worden.

Allereerst lopen bij de Stille Wille een aantal belangen door elkaar. Dit is overigens een risico van enerzijds het streven naar betrokkenheid en anderzijds een mogelijk persoonlijk belang. Gewezen wordt in dit kader op de commissie Beeld & Kwaliteit. Door onvoldoende openheid, om welke reden dan ook ontstaat een beeld van belangenverstremming en achterklap, terwijl er ongetwijfeld hard gewerkt wordt.

Ten tweede hebben bewoners het gevoel dat degenen die veel macht of invloed hebben bij de exploitatiemaatschappij meer kunnen bereiken, zo nodig door het overtreden van de regels. Hierdoor ontstaat achterdocht onder bewoners.

Tenslotte is het handhavingsbeleid niet helder: er is niet goed vastgelegd wat de sancties zijn als mensen zich niet aan de regels houden. Hierdoor kan er niet worden gehandhaafd en trekken mensen hun eigen plan. Vanuit de bewoners ontstaat het idee dat dit wordt gedoogd of impliciet wordt goedgekeurd door de exploitatiemaatschappij.

De bewoners zien graag meer gelijkheid in de toekomst, dit kan wellicht worden bereikt door meer bedrijfsmatig te handelen als exploitatiebedrijf. Er moet niet meer enkel worden ingegaan op individuele behoeften, maar er moet een protocol worden gevolgd. Ook speelt communicatie weer een belangrijke rol, mensen willen inzicht krijgen in de keuzes die worden gemaakt. De behoefte om alles te willen weten speelt overigens heel erg bij de bewoners.

H4.5 Handhaving

Bewoners missen handhaving op het park en bewoners vinden het belangrijk dat er handhaving op het park komt. Regels zoals de zondagsrust en een snelheidslimiet moeten worden gehandhaafd om het woongenot van de mensen te bevorderen. Over de manier waarop de handhaving zou moeten plaatsvinden zijn er verschillende meningen die zijn vast te leggen in de volgende mentaliteiten:

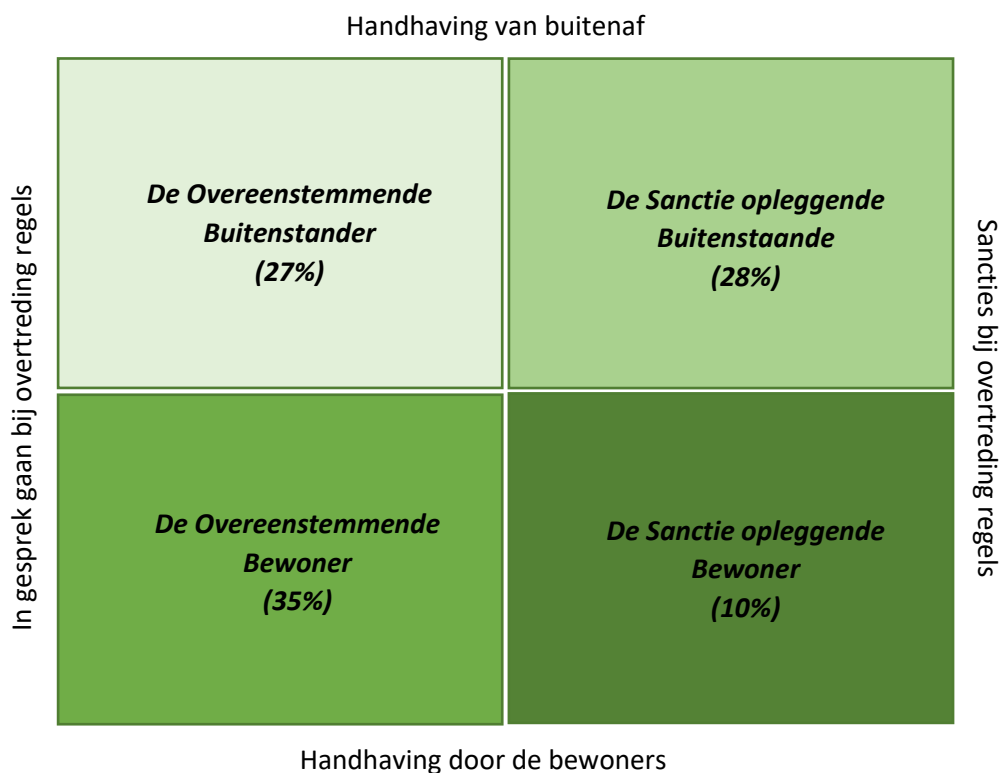
De overeenstemmende buitenstaander - De eerste mentaliteitsgroep ziet een oplossing bij handhaving van buitenaf, en wil dat de handhaver in gesprek gaat bij overtreding van de regels. Deze mentaliteitsgroep wil graag met handhavers en bewoners samen tot een compromis komen. Door een onafhankelijk persoon die ervoor zorgt dat mensen worden aangesproken zal de sfeer op het park worden bevorderd.

De overeenstemmende bewoner - De tweede mentaliteitsgroep wil graag dat bewoners elkaar aanspreken op de regels. Er moet niet meteen geoordeeld worden, maar er moet naar de situatie gekeken worden. Bewoners mogen zelf de verantwoordelijkheid nemen om de regels na te leven en te handhaven.

De sanctie opleggende buitenstaander - De derde mentaliteitsgroep wil graag dat de regels van buitenaf worden gehandhaafd en dat er sancties bij overtreding van de regels worden opgelegd. Het is belangrijk dat een onafhankelijk persoon deze sancties oplegt zodat boetes ook daadwerkelijk worden betaald door de bewoners. Wanneer je de sancties door Stille Wille BV laat opleggen zullen boetes niet worden betaald en regels nog steeds niet worden nageleefd. Het is volgens de bewoners belangrijk dat er boetes worden uitgedeeld "anders leren mensen het nooit".

De sanctie opleggende bewoner - De laatste mentaliteitsgroep vindt dat de handhaving door de bewoners/Stille Wille BV gedaan kan worden en dat er sancties mogen worden opgelegd. Deze mentaliteitsgroep vindt dat mensen hun verplichtingen na moeten komen, wanneer ze dit niet doen mogen er boetes worden uitgedeeld.

In het schema op de volgende pagina is op basis van het onderzoek een inschatting gemaakt van de procentuele verdeling van de bewoners over de vier mentaliteiten.

H4.6 Bewonersvereniging

Bewoners zien de Stille Wille graag professioneel georganiseerd, met daarbij een bewonersvereniging die actief voor de bewoners op komt. Het is belangrijk dat het bestuur van de bewonersvereniging de belangen van de bewoners behartigt en een goede open communicatie richting de bewoners heeft.

Ruim 88% van de bewoners geeft aan dat men een onpartijdige bewonersvereniging wil liefst in de vorm van een VVE (40%). De bewoners geven aan dat VHSW en Bestwil niet kunnen samenwerken. De bewonersverenigingen willen beiden voor de bewoners opkomen. Maar toch worden allerlei beslissingen wel of niet doorgevoerd omdat de twee verenigingen tegen elkaar stemmen. Bewoners zien daarom een oplossing in één bewonersvereniging. Het is belangrijk dat deze ene bewonersvereniging echt voor de bewoners in zijn geheel staat en een goede samenwerking en communicatie heeft met de exploitatiemaatschappij en de grondeigenaar.

H5. Groenvoorzieningen

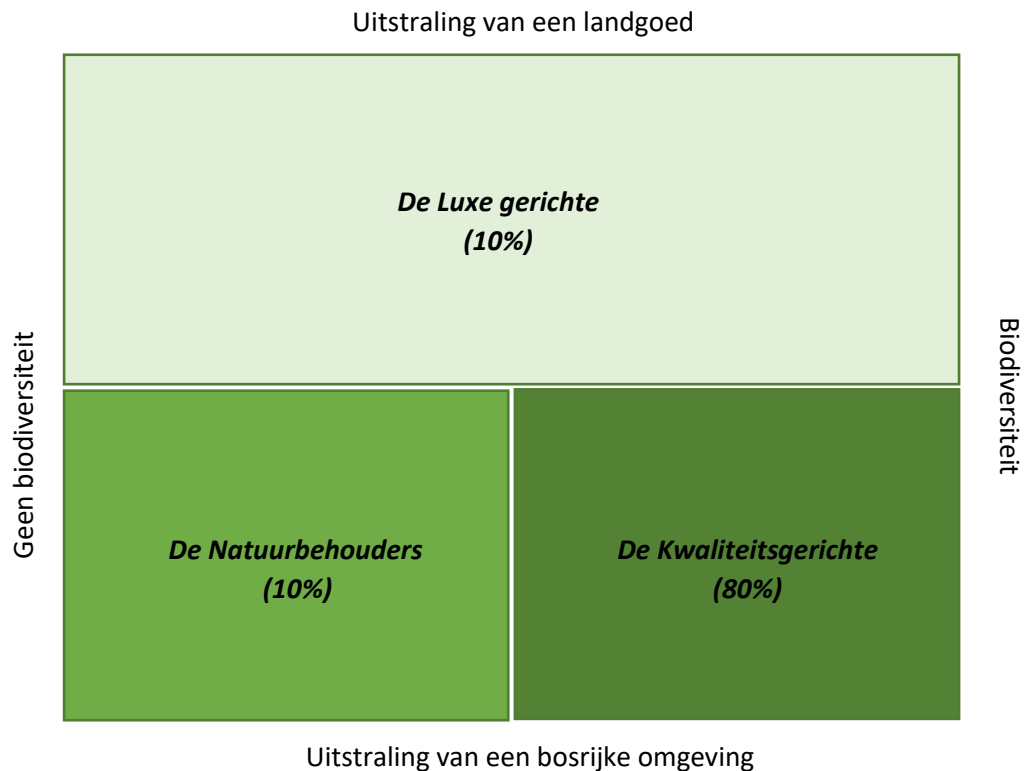
De zorg voor en kwaliteit van de groenvoorzieningen is een onderwerp wat erg leeft onder de bewoners. Ruim 88% geeft aan dat ze een professioneel en kwalitatief hoogstaand meerjarig onderhoudsplan wil zien voor alle groenvoorzieningen met een duidelijke visie gericht op kwaliteit en biodiversiteit. Bewoners van de Stille Wille zijn hier voor de natuur komen wonen, ze hechten dan ook heel erg veel waarde aan een goed onderhouden en een kwalitatief goede groene omgeving. Groen dient veel meer prioriteit te krijgen in doelstellingen, uitvoering en professionaliteit. Ook hier zijn weer een aantal verschillende mentaliteiten te onderscheiden:

De luxe gerichte - De eerste mentaliteitsgroep vindt het aanzien van het park erg belangrijk. Ze willen graag de uitstraling van een landgoed creëren. Dit houdt in dat de natuur van de Stille Wille volledig wordt aangepast: mooie bestrating, lange lanen met kort gesnoeide bomen en struiken, kort gemaaid gras of kiezels enzovoorts. Deze groep bewoners hecht waarde aan een professionele en nette uitstraling van het park. Ze vinden het fijn als er veel lichtinval is, hiervoor zullen ze het liefste bomen kappen. De diversiteit aan bomen en planten vinden ze mooi omdat er vele vlinders en beestjes op afkomen.

De natuurbehouders - De tweede mentaliteitsgroep hecht waarde aan een dichtbegroeide, bosrijke omgeving. Deze groep wil een bosrijke omgeving met zandpaden, vol begroeide bermen, hoge bomen enzovoorts. Deze bewoners hechten minder aan een grote biodiversiteit, ze vinden het vooral belangrijk dat het park bosrijk is en niet alles tot in de details onderhouden en gesnoeid is.

De kwaliteitsgerichte natuurbehouder - De laatste mentaliteitsgroep zou graag een kwalitatief goede bosrijke omgeving willen hebben op de Stille Wille. Ze vinden het belangrijk dat bomen ruimte hebben om te groeien en er een grote diversiteit aan planten en bomen is. Bomen of planten mogen worden gekapt of weggehaald wanneer ze andere bomen/planten geen ruimte bieden om te groeien. Deze mentaliteitsgroep vindt een hoge biodiversiteit het belangrijkste omdat dat vele en verschillende dieren een biotoop biedt. De bosrijke omgeving betekent voor hen veel verschillende bomen en planten, geen bestrating en geen gemaaide grassen, bermen en struiken.

In het schema op de volgende pagina is op basis van het onderzoek een inschatting gemaakt van de procentuele verdeling van de bewoners over de mentaliteiten, waarbij de overgrote meerderheid kiest voor een goed onderhouden bosrijke omgeving met een zo groot mogelijke biodiversiteit.

H5.1 Onderhoud groenvoorzieningen

De bewoners zien graag meer aandacht voor het onderhoud van de groenvoorzieningen in het park. Ze geven aan dat er veel dode bomen zijn, bomen geen ruimte krijgen, onderhoud van de straten is niet goed en soms is het niet veilig. Het onderhoud zal voornamelijk gefocust zijn op de gezondheid van de natuur en de veiligheid van de bewoners. Dit houdt in dat bomen enkel worden gekapt wanneer dit de gezondheid van de bomen bevordert of wanneer de veiligheid van de bewoners niet meer gewaarborgd kan worden.

Zelfwerkzaamheid

De bewoners die zelfwerkzaamheid een goede oplossing vinden voor het onderhoud van de groenvoorzieningen stellen als voorwaarde dat hiervoor een goed beleid moet komen. Iedereen heeft namelijk een eigen opvatting over het onderhoud. Wanneer er een beleid is kan er geen onrust ontstaan omdat bewoners hun eigen plan trekken op het gebied van het onderhoud van de groenvoorzieningen. Er wordt door de bewoners aangegeven dat zelfwerkzaamheid een goede oplossing is om kosten op de exploitatie te besparen. De kosten die worden bespaard kunnen vervolgens besteed worden aan het grote onderhoudswerk.

Uit de afgenomen interviews kwamen vanuit de bewoners een aantal ideeën naar voren hoe zelfwerkzaamheid kan worden ingezet op de Stille Wille:

1. Snippergroen: mensen houden het stukje grond voor hun huis ook bij.
2. Parkdiensten: iedere bewoner werkt 10 dagen per jaar mee aan het onderhoud van de groenvoorzieningen.
3. Uitvoerende werkgroep: Er komt een uitvoerende werkgroep van bewoners die ervoor zorgen dat het landgoed wordt onderhouden.

Ongeveer 65% van de bewoners kijkt positief aan tegen zelfwerkzaamheid van het groenonderhoud. Ze vinden dat de bewoners zich moeten inzetten voor de kleine onderhoudswerkzaamheden, maar

vanuit de exploitatiemaatschappij eerst het grote onderhoud wordt gedaan. Onder kleinere onderhoudswerkzaamheden vallen alle groenvoorzieningen die op werkhoogte uit te voeren zijn. Denk hierbij aan het snoeien van struiken, de bermen bijhouden of onkruid weghalen. Deze groep mensen vinden dat de bewoners zelf de handen uit de mouwen kunnen steken om een verzorgd, goed onderhouden park te creëren. De kleine werkzaamheden worden dus door de bewoners gedaan en de grotere werkzaamheden door een externe.

Ongeveer 35% van de bewoners kijkt minder positief aan tegen zelfwerkzaamheid van het groenonderhoud. Ze vinden dat ze niet voor niets betalen voor de groenvoorzieningen en willen dus om deze de groenvoorzieningen niet zelf onderhouden. Ook zijn er een aantal bewoners op de Stille Wille niet in staat om de groenvoorzieningen bij te houden door beperkingen, denk aan ouderdom.

H5.2 Bestrating en verlichting

Over de bestrating en verlichting geeft 90% van de bewoners hetzelfde aan.

Bewoners zien graag de hoofdwegen bestraat, zoals het momenteel (2020) is. Het is belangrijk dat deze straten goed onderhouden zijn, tegels of stukken weg die zijn weggezakt door zwaar verkeer moeten worden bijgewerkt en onderhouden. Andere wegen zien bewoners graag semi-verhard, op deze manier blijft het bosrijke karakter van de Stille Wille bestaan. Ook geven bewoners aan dat wanneer alle straten bestraat worden er harder gereden zal worden, en de rust en veiligheid op het park in gevaar brengen. Drempels zijn belangrijk omdat er dan minder hard wordt gereden en er minder stof vrij komt. Bewoners geven aan dat men de onverharde wegen moet accepteren ook als dit wat overlast van stof geeft, je woont in een bosrijke omgeving dus hiervoor heb je dan ook gekozen. Verder zien bewoners graag de verlichting op het park minder fel, dit is beter voor de natuur en bewoners hebben minder last van het licht dat in de huizen schijnt.

H5.3 Exploitatie groenvoorzieningen

55% van de bewoners wil meer geld vrijmaken binnen de exploitatie voor de groenvoorzieningen wanneer de groenvoorzieningen gedegen en kwalitatief goed worden aangepakt. Er moet een meerjarenplan komen waar duidelijk staat beschreven wat ieder jaar aangepakt gaat worden, het is belangrijk dat dit goed georganiseerd wordt. Verder willen bewoners geld besparen aan het klein onderhoud door de toepassing van zelfwerkzaamheid en de besparingen inzetten voor het grote onderhoud.

H5.4 Duurzaamheid

Duurzaamheid is een belangrijk thema voor de bewoners van de Stille Wille. Het leven in en het geven om de natuur en het klimaat speelt een grote rol. Ze vinden het belangrijk dat er duurzaam geleefd wordt op de Stille Wille. Dit mag echter niet ten koste gaan van de natuur. Bewoners zeggen: "Mensen mogen geen bomen gaan kappen om zonnepanelen om hun dak te plaatsen, je woont in een bosrijke omgeving en zonnepanelen mag geen reden zijn om bomen te kappen". Bewoners vinden dat iedereen er zelf voor moet zorgen dat ze zo duurzaam mogelijk leven, dit is hun eigen verantwoordelijkheid.

Zonnepark

De meerderheid van de bewoners (80%) geeft aan positief te staan tegenover het geplande zonnepark ten westen van de Stille Wille. Een deel van de bewoners (ca. 10 %) vindt dat het zonnepark het uitzicht en het aanzien van het park zal verpesten, voor hen is het vrije uitzicht erg belangrijk.

Propaangas

Het vervangen van het propaangas wordt door 65% van de bewoners gestimuleerd. Mensen willen graag van het propaangas af omdat het te duur is. Bewoners geven aan dat ze niet willen betalen

voor een eventuele aanleg van een waterstofleiding als alternatieve duurzame vervanging van het propaangas, maar wel bereid zijn in een door externen gefinancierde pilot mee te doen. Als dit op de exploitatie gaat drukken zijn er andere en belangrijkere prioriteiten binnen de exploitatie.

H6. Faciliteiten

H6.1 Bestaande faciliteiten

In het onderzoek is er aandacht besteed aan de faciliteiten zoals: het wandelbos, het zwembad, de tennisbanen, de jeu de boules-baan en de visvijver. Het wandelbos wordt door een grote groep mensen gezien als een waardevolle voorziening, dit zijn bewoners met een hond, maar ook anderen die het prettig vinden een stukje in de vrije natuur te kunnen wandelen. Het zwembad is een zeer gewaardeerde faciliteit voor de meeste bewoners, bij mooi weer is het een plek ter ontspanning maar ook een plek voor samenkomst. Mensen ervaren een fijne sfeer bij het zwembad en leren er andere bewoners van het park kennen. De tennisbanen zijn momenteel niet bruikbaar en zelfs gevaarlijk. Het zou fijn zijn als er tenminste één tennisbaan gerenoveerd wordt vinden bewoners om hier te kunnen tennissen en de sociale binding op het park te vergroten. De bewoners vinden dat de renovatie van de tennisbaan uitgevoerd moet worden door de exploitatiemaatschappij. De jeu de boules-baan wordt door een aantal bewoners gebruikt, die de baan zelf willen bijhouden. Men wil er geen kosten voor opnemen in de exploitatie. Tenslotte wordt de visvijver vooral gebruikt om er even te ontspannen; er zijn te weinig vissen om er te vissen.

De top 3 van meest genoemde faciliteiten zijn, het wandelbos, het zwembad en de tennisbanen (wanneer gerenoveerd). Vanuit de bewoners is er dan ook de behoefte dat deze faciliteiten goed worden bijgehouden.

H6.2 Nieuwe voorzieningen/faciliteiten

Buiten de bestaande voorzieningen heeft 90% van de bewoners geen behoefte aan nieuwe voorzieningen. Bewoners willen geen campinggevoel, door faciliteiten te creëren die de Stille Wille weer op een recreatiepark doen lijken. De vaste bewoners hebben hier geen behoefte aan. Wel leverden de interviews een aantal suggesties op als: meer prullenbakken, meer verkeersborden, druppel als toegang zwembad, glasbakken verwijderen en een SRV wagen.

Gemeenschappelijke ruimte

Ondanks het bovenstaande geeft zo'n 65% van de bewoners aan dat een centrale ontmoetingsplek/ruimte op de Stille Wille aan een grotere sociale saamhorigheid kan bijdragen. Saamhorigheid, verbinding en nabuurschap is voor hen belangrijk. Een gemeenschappelijke ruimte kan bijdragen aan de volgende twee doelen:

1. Bewoners uit hun sociale isolement halen. Veel bewoners geven aan dat ze het belangrijk vinden dat er een plek is waar mensen uit hun isolement kunnen komen.
2. De sociale betrokkenheid en binding op het park vergroten. 70% van de bewoners geeft aan dat ze het belangrijk vinden dat de Stille Wille één gemeenschap is en er een sociale betrokkenheid is. Graag willen ze dit door middel van een gemeenschapshuis bevorderen.

Het gemeenschapshuis kan worden ingevuld op verschillende manieren, als een soort horecagelegenheid en/of voor activiteiten. Bewoners geven aan dat ze een sociale binding met elkaar willen creëren door middel van activiteiten en een gemeenschapshuis een plek biedt waar de activiteit kan plaatsvinden. Verder geven bewoners aan dat het leuk zou zijn als het gemeenschapshuis bijvoorbeeld twee dagen in de week open is en er koffie en thee geschonken kan worden. Het gemeenschapshuis moet volgens de bewoners draaien op vrijwilligers.

H6.3 Exploitatie en zelfwerkzaamheid faciliteiten

Bewoners geven aan dat het zwembad en wandelbos goed zijn in de huidige staat. Enkel zien ze graag de tennisbaan gerenoveerd; na de renovatie kunnen bewoners de baan wel zelf onderhouden. Een aantal bewoners wil de jeu de boules-baan zelf opknappen en bijhouden. Tenslotte is er onder een groot deel van de bewoners animo voor een gemeenschapshuis, maar ligt de prioriteit in eerste

instantie toch bij een verbetering van de organisatie en de groenvoorzieningen, voordat er geïnvesteerd wordt in de bouw van een gemeenschapshuis.

H7. Advies

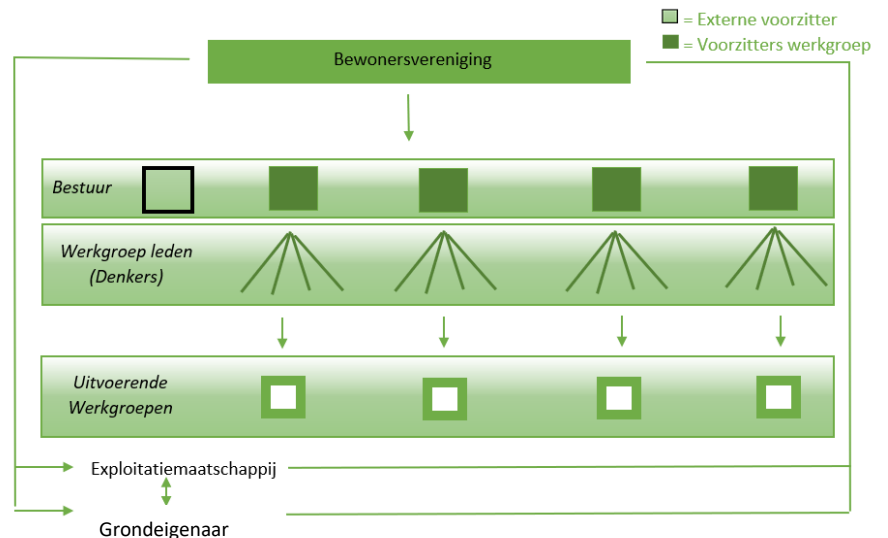
Naar aanleiding van de enquêtes en de interviews, ziet de opsteller van het rapport drie stappen die moeten worden gezet voor het optimaliseren van het woongenot op de Stille Wille en de basis weer op orde te brengen.

Stap 1

Eerst moet de organisatiestructuur op orde worden gebracht. Bij een goed functionerende organisatie kunnen plannen en uitvoerende taken gestructureerd worden ontwikkeld en uitgevoerd.

Er moet één bewonersvereniging zijn met een open werkwijze en participatieve structuur. Deze lijkt op de huidige

werkgroepenstructuur die beide bewonersverenigingen hebben opgestart met het project Stille Wille 2030. In het bestuur moeten deskundige en bij voorkeur onafhankelijke mensen zitten. Hierbij is de voorzitter wellicht een externe, de verschillende voorzitters van de werkgroepen mogen bewoners van het park zijn. Binnen de bewonersvereniging zullen de werkgroepen zich voornamelijk bezighouden met het opstellen van meerjarige plannen en beslissingen op hun vakgebied, naast uitvoerende werkgroepen.

Het bestuur van de bewonersvereniging heeft namens de bewoners contact met de exploitatiemaatschappij en de grondeigenaar. De huidige Bewonersraad die in de exploitatieovereenkomst is voorzien kent primair een bedrijfsmatige⁴ bezetting, die ondersteunend is voor directie en bewonersvereniging. Vorderingen en gebeurtenissen van de exploitatiemaatschappij en de grondeigenaar zullen weer moeten worden teruggekoppeld aan de bewonersvereniging. Iedere partij moet zijn eigen verantwoordelijkheden nemen en daarover communiceren richting de bewoners. De exploitatiemaatschappij moet communiceren over de begroting en de uitgaven van de begroting. De grondeigenaar moet communiceren over het plan en de uitvoering van de infrastructuur. Alle overige zaken moeten worden gecommuniceerd door het bestuur van de werkgroep.

Stap 2

De tweede prioriteit ligt bij de groenvoorzieningen. Mensen komen op de Stille Wille wonen voor de rust, ruimte en natuur. Bewoners vinden het onderhoud en de gezondheid van de natuur erg belangrijk aangezien dit hun leefomgeving is.

De werkgroep groenvoorzieningen zal een meerjarenplan moeten ontwikkelen met inspraak van de bewoners, exploitatiemaatschappij en grondeigenaar. Naar aanleiding van dit meerjarenplan kunnen de groenvoorzieningen beter worden onderhouden door bewoners, uitvoerende werkgroepen en externen voor het groot onderhoud.

⁴ Een bedrijfsmatige bezetting is een structuur met daarin één voorzitter, een aantal werkgroepen met daarin een voorzitter en daaronder weer werkgroepen met een uitvoerende functie (zie de afbeelding bij stap 1)

Stap 3

De faciliteiten. De verschillende faciliteiten die er momenteel aanwezig zijn op het park moeten worden gemoderniseerd en gerenoveerd, dit verbetert het aanzien van het park en het woongenot van de bewoners.

De werkgroep faciliteiten zal een meerjarenplan moeten ontwikkelen c.q. bestaande plannen moeten updaten. Naar aanleiding van dit meerjarenplan kunnen de faciliteiten worden gerenoveerd/onderhouden door bewoners, uitvoerende werkgroepen en eventueel vrijwilligers voor het buurthuis. Het buurthuis is een latere prioriteit, eerst moet de basis op orde komen

Verdere stappen kunnen worden gezet als de basis op orde is, dat is als bovenstaande stappen zijn uitgevoerd.

H8. Bibliografie

- 1, R. (2020, 08). Interview respondent 1. (L. Verstappen, Interviewer)
- 10, R. (2020, 08). Interview respondent 10. (L. Verstappen, Interviewer)
- 11, R. (2020, 08). Interview respondent 11. (L. Verstappen, Interviewer)
- 12, R. (2020, 08). Interview respondent 12. (L. Verstappen, Interviewer)
- 13, R. (2020, 08). Interview respondent 13. (L. Verstappen, Interviewer)
- 14, R. (2020, 08). Interview respondent 14. (L. Verstappen, Interviewer)
- 15, R. (2020, 08). Interview respondent 15. (L. Verstappen, Interviewer)
- 16, R. (2020, 08). Interview respondent 16. (L. Verstappen, Interviewer)
- 17, R. (2020, 08). Interview respondent 17. (L. Verstappen, Interviewer)
- 18, R. (2020, 08). Interview respondent 18. (L. Verstappen, Interviewer)
- 2, R. (2020, 08). Interview respondent 2. (L. Verstappen, Interviewer)
- 3, R. (2020, 08). Interview respondent 3. (L. Verstappen, Interviewer)
- 4, R. (2020, 08). Interview respondent 4. (L. Verstappen, Interviewer)
- 5, R. (2020, 08). Interview respondent 5. (L. Verstappen, Interviewer)
- 6, R. (2020, 08). Interview respondent 6. (L. Verstappen, Interviewer)
- 7, R. (2020, 08). Interview respondent 7. (L. Verstappen, Interviewer)
- 8, R. (2020, 08). Interview respondent 8. (L. Verstappen, Interviewer)
- 9, R. (2020, 08). Interview respondent 9. (L. Verstappen, Interviewer)

Figuur 1. Foto, S. (sd). Bomen . *n.v.t.* . Pexels.com.

Figuur 2. Onbekend. (sd). Plattegrond Stille Wille Oirschot .

http://www.stillewille.nl/upload/file/StilleWille_Plattegrond.pdf. Stille Wille BV., Oirschot.

Wille, B. S. (2020, 06). Enquête Stille Wille 2030. (L. Verstappen, Interviewer)